

Archiefmap 1 - extra materiaal

Bron: Geschiedenis van onze Missie in Nederlands-Indië (deel 1), Fragmenten. (AR-B004, inv. nr. 1764).

Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.

G. Z. J. C.

BROEDERS VAN O. L. VROUW VAN LOURDES
PROVINCIE
VAN HET H. HART VAN JEZUS.

+++++

ONZE MISSIE
IN NEDERLANDSCH OOST-INDIË:

+++++

AANTEKENINGEN
BIJEEVERZAMELD UIT VELE BRONNEN

DOOR BR. ULPIANUS M.

OUD- MISSIONARIS N.I.

+++++

JULI 1945/- OOSTAKKER.

+++++

+

DE CONGREGATIE DER BROEDERS VAN O.L.VROUW VAN LOURDES-
PROVINCIE VAN HET H. HART VAN JEZUS
EN HAAR MISSIEWERK.

+++++

- "Wie de geschiedenis der Kerk met aandacht nagaat, kan het onmogelijk ontgaan dat vanaf de eerste tijden na de Verlossing de voornaamste zorgen en gedachten der Pausen er op gericht waren zonder zich ooit door moeilijkheden en beletselen te laten afschrikken, het licht der Evangelische leer en de weldaden van de Christelijke beschaving mede te delen aan de volken, die " in de duisternissen en in de schaduw des doods " zijn gezeten. Tot geen ander doel immers is de Kerk ten leven geroepen dan om, door het uitbreiden van het Rijk van Christus overal over de aarde, alle mensen deelachtig te maken aan de heilvolle verlossing." -

Dit is de aanhef van de Encycliek over de Missies " Rerum Ecclesiae " van Z.H. Pius XI van 28 Februaril926.

In datzelfde jaar zou de Congregatie ook aan het Missiewerk gaan deelnemen. Reeds eenige jaren tevoren waren er al aanvragen binnengekomen om Broeders voor de Missie o.A; voor de Minahasa-Celebes. Deze aanvraag werd gedaan door Z.E. Pater Provinciaal van de Paters van het H. Hart te Tilburg. Dat was in 1922/. Daar werd over hagedacht, maar men kon helaas niet ingaan op de voorwaarden nl. het aantal Broeders-onderwijzers en de nodige diplomas.

In 1923 kwam een andere aanvraag binnen, ditmaal uit het Missiegebied van Batavia nl. Buitenzorg. De Paters Jesuïeten hadden in die stad een inrichting voor Indo-kinderen. De Directeur van dat "Vincentiusgesticht" was de Z.E. Pater A. Van Velsen S.J. Er waren ruim 200 jongens; surveillantten waren enige oud-gedienden van het Ned. Ind. leger. De jongens bezochten een openbare gouvernementsschool in de stad.

Genoemde Pter Directeur wist dat de opvoeding en verzorging

der jongens veel te wensen overliet en dat het voor die kinderen hard nodig was, dat ze katholiek onderwijs ontvingen.

Hij wendde zich dan tot het Bestuur der Congregatie, met het verzoek om enige Broeders voor dat liefdewerk. Hierop werd geantwoord, dat men die aanvraag in ernstige overweging zou nemen; maar meer werd er dezerzijds niet gedaan. Bij den Provincialen Overste te Dongen kwamen achtereenvolgens Pater Hellings, van Lith, Hoevenaars S.J. allen uit de Java-Missie de zaak van dit mooie liefdewerk bepleiten.

In 1924 werd Z.E. Pater Directeur van Velsen benoemd tot Apostolisch Vicaris van Batavia. In deze functie herhaalde hij met nog meer aandrang zijn verzoek om enige Broeders voor het St. Vincentiusgesticht en nodigde zelfs iemand uit om naar Java over te komen, teneinde zich persoonlijk op de hoogte te stellen alsmede om eventueel een contract te kunnen samenstellen.- Z.E. was bereid de helft van de reiskosten te betalen.(3 Oct. 1924)

De H.E. Vader Amedée, Algemeen Overste, en het Hoofdbestuur vonden de zaak van het werk der Missiën zo belangrijk en gewichtig, dat die beslissing door het Algemeen Kapittel zou dienen genomen te worden, maar dat nu alles zoveel mogelijk reeds zou kunnen onderzocht, geschikt en, zelfs begonnen worden, om dan het Algemeen Kapittel volkomen te kunnen inlichten. De H.E. Vader Generaal vroeg de mening in deze van Br. Provinciaal Ulpianus M. die antwoordde, dat er aan het verzoek van Mgr. van Velsen wel kon voldaan worden. Aan Br. Provinciaal werd toen opgedragen om naar Java te vertrekken.

Dit geschiedde op 9 November 1924 met het S.S. "Johan de Witt" van uit Amsterdam. Hij arriveerde te Priok medio December.

Zijn eerste bezoek gold Z.H.E. Mgr. van Velsen in zijn verblijfplaats de P^storie van de Kathedraal te Batavia, om kennis te maken. Vandaar ging hij naar Buitenzorg, waar Z.E. Pater G. Minderop S.J. Directeur was van het St. Vincentiusgesticht. Daar verbleef hij enige weken om zich op de hoogte te stellen van het werk dat zijn Broeders daar in de toekomst wachtte. Hij maakte kennis met de jongens, hun levenswijze, gebruiken, enz. in dat vreemde land, waar alles anders is dan in het Vaderland.-Vandaar ging hij

naar Semarang, waar een zelfde ^esticht is en dat onder leiding staat van de Broeders van St. Louis te Oudenbosch.

In Tjandi heeft hij veel geleerd; de Broeders stelden hem met veel zaken op de hoogte, die nuttig konden zijn voor latere tijd.- Teruggekeerd in Buitenzorg maakte hij een verslag over zijn bevindingen en over de hele reis en legde dat vast in 2 cahiers om die aan het Hoofdbestuur der Congregatie te bezorgen. Na een verblijf van ruim 4 weken aanvaardde hij de terugreis met het SS J.P. Coen. -In Februari 1925 was hij weer thuis.

In zitting van het Hoofdbestuur van 20 Februari 1925 waartoe Br; Ulpianus uitgenodigd was, gaf deze verslag van zijn zending, alsmede voorlezing van het Concept-contract, dat hij met Mgr. v. Velsen had opgesteld.

In het Provinciaal Kapittel in April 1925 te Dongen gehouden, werd gesproken over het beginnen van Missiewerk.

Het volgende voorstel werd met 19 stemmen vóór en geen tegen gestemd:" De leden van het Provinciaal Kapittel, na de vóór- en nadelen van de Missie overwogen en besproken te hebben, spreken zich uit voor het aanvaarden van de Missie."

Het volgende voorstel werd insgelijks met 19 stemmen vóór en geen tegen aangenomen:" De leden van het Provinciaal Kapittel zijn van oordeel dat een eventueel op te richten Huis in Nederlands-Indië deel uitmaakt van de Provincie van het H.Hart v. Jezus."

In het d.O.V. Algemeen Kapittel van Augustus, werden de volgende punten ter stemming gelegd:

1. Is het n wenselijk dat de Congregatie Missiewerk begint?
2. Is het wenselijk nu te beginnen?

Op beide punten werd met algemene (13) stemmen "Ja" geantwoord.- Missioneren in onze Congregatie was dus een feit geworden.

Aan Mgr. van Velsen werd het besluit aangaande de Missie meegedeeld. Er zou echter nog een half jaar overheen gaan eer het voorlopig contract kon getekend worden.

Dit zou geschieden in Februari 1926. Ook werden de Broeders aangewezen voor de eerste uitzending, zeven in getal.

Br. Overste voor bestuur en administratie;

3 Broeders surveillant; 1 Broeder Ziekenverpleger;

1 Broeder Kok;

1 Broeder voor de Linnenkamer.

Br. Ulpianus M. wiens bestuursperiode als Provinciaal in Januari 1926 was verlopen, zou als Overste optreden.

Br. Ludwinus-Perpetuus en Paschalis M. als surveillant.

Br. Leontius M. als kok.

Br. Adrianus M. op de linnenkamer.

Volgens het contract zou de reis der eerste zes Broeders naar Indië door den Apostolisch Vicaris van Batavia bekostigd worden. Mgr. van Velseh stelde voor dat de Broeders de nieuwe taak te Buitenzorg zouden opnemen bij het begin van het nieuwe Schooljaar 1926 dus 1 Juli (destijds begon op deze datum het schooljaar).

Intussen werd de uitzet der Broeders Missionarissen in gereedheid gebracht. De Missie zou voorlopig (maar) staan onder het onmiddellijk gezag van het Hoofdbestuur. In 14 Mei deden de Broeders gezamenlijk hun retraite in het Huis te Delft. Daarna hadden zij nog gelegenheid om hun familie te bezoeken. Begin Juni kwamen zij in Dongen te zamen waar een plechtig afscheidsfeest plaats had. Vandaar gingen ze naar het Generaal Huis te Oostakker. Ook daar een afscheidsfeest. De H.E. Vader Generaal Amedée zou hen tot Marseille vergezellen. Eerst ging het naar Lourdes om de bescherming van O.L.Vrouw over reis en Missie af te smeken. Vandaar naar Marseille waar de "Insulinde" van de Roth Lloyd onder stoom lag.

Op 11 Juni 1926 Feest van het H. Hart van Jezus vertrok de boot op weg naar de "Oost".

De reis verliep voorspoedig en de 4° Juli liep de Insulinde de haven van Tandjong-Priok binnen. Daar werden de Broeders afgehaald door Pater Jansen S.J., Secretaris van Mgr. van Velsen, die hen naar de Pastorie van Weltevreden, woonplaats van Mgr., bracht. De reis had 23 dagen geduurd. Dezelfde dag nog vertrokken zij naar Buitenzorg.

IN BUITENZORG

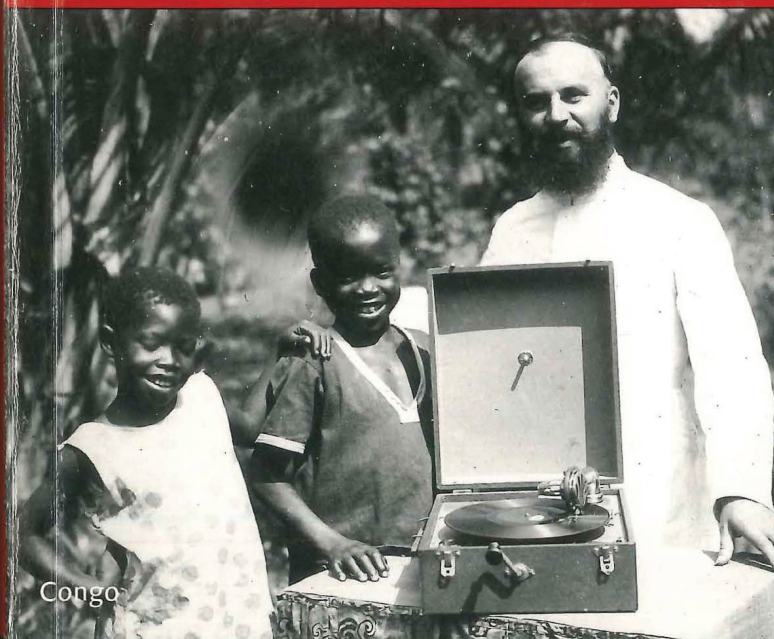
HET ST. VINCENTIUSGESTICHT.

Archiefmap 1 - extra materiaal

Bron: André Maes, *175 jaar Goede Werken. Een fotoverhaal over de plaatsen waar de Broeders van Goede werken en de Broeder van O.L.V-van Lourdes hebben geleefd en gewerkt* (Oostakker 2010). Uitgever: Diligentia, Wondelgem

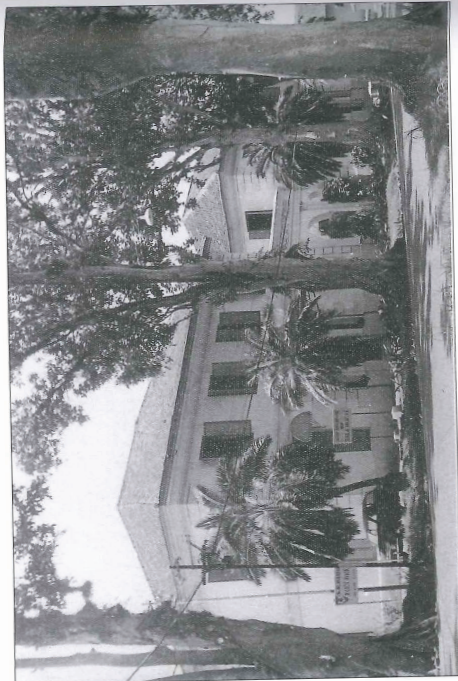

175 jaar Goede Werken

wezerij en verwaarloosde jeugd
 internaat (1926-1963)
 lagere school
 ambachtsschool
 muloschool (1927)
 middelbare school (1949)
 polikliniek (1969)
 gestichtsdrukkerij (1934)
 drukkerij van het bisdom (1969)
 kuperda: cursus dorpsontwikkeling

Het Sint-Vincentius Gesticht met vooraan
 (tot 1968) het broederhuis.

Bl: Werenfried Barning kijkt toe op de
 finale van een damtoernooi.
 (juni 1935)

Bramen
 Gedenkboek van het St. -Vincentiusgesticht
 te Buitenzorg 1886-1936,
 Buitenzorg 1936, 51 p.

Br: Wulfram dan br: Eihelbert, Buku
 Sejarah Kongregasi Budi Mulia di
 Indonesia, 1981, p. 14-29

Br: Wulfram en bt: Eihelbert, 60 jaar
 Missiewerk in Indonesie 1926-1986,
 1986, p. 17-29

75 tahun Karya Kongregasi Budi Mulia di
 Indonesia, Jakarta 2001, p. 22-29

2021

Op weg naar een nieuwe opdracht.

Het is zomer 1926: zeven broeders
 uit Dongen zijn aan boord gegaan
 van de stoomboot 'Insulinde' voor hun
 vertrek naar Java. Zij zijn de eersten die
 gevolg hebben gegeven aan de vraag
 vanuit het toenmalige Nederlands-Indië
 om het opvoedingswerk van Indo-
 Europese jongens over te nemen van
 de jezuïetenmissie in Buitenzorg. Nog in
 zwaarte toeg en voorzien van een dikke
 Hollandse sigaar zitten ze broederlijk
 naast elkaar. V.l.n.r. zittend de broeders
 Adrianus Cordeel, Ulpianus Verouden,
 Leontius van Cuyk, Zacharias van den
 Biggelaar en staande Paschalis van de
 Wellen, Perpeet Dankers en Ludwinus
 de Vreede.

h 1866 was pastoor Claessens al
 'pleegvader' van 45 weeskinderen, die in
 zijn pastorie in Buitenzorg gehuisvest
 waren. Door bedelen bij de Europese ge-

meenschap was hij in staat geweest om
 dit werk te blijven doen. In latere jaren
 was voor dit werk een stichting in het le-
 ven geroepen en dit *Hulpfonds van de H.
 Vincentius* zorgde voor huisvesting van
 het steeds groeiend aantal weeskinderen.
 Door opname van voorgedijkinderen, de
 zgn. gouvernementspupillen, was van
 regeringswege financiële steun verze-
 kerd.

Daags na de aankomst werd het de
 broeders al duidelijk dat de eerste tijd niet
 gemakkelijk zou zijn. Voór de broeders
 was alles nieuw: de onbekende zeden en
 gewoonten van het land, het overnemen
 van de taken die tot dan toe gedaan
 waren door toezichthouders en vooral de
 opvoeding van dit soort jongens die een
 grote vrijheid hadden genoten en nu aan
 een meer gestructureerd leven zouden
 moeten wennen.

Tekst

Br: Wulfram en br: Eihelbert, 60 jaar
 Missiewerk in Indonesie 1926-1986, p. 18

1203